

Offentlighedens Kontrol, er noget aldeles Tilfældigt og en Beluillie, og derfra kan man altsaa ikke hente noget egentligt Tilsyn eller Kontrol med Sparekasserne. Jeg mener derfor, at det Første, som en Lov om Sparekasser bør indeholde, er, at Regnskabet affattes efter en bestemt Formular for alle Sparekasser, og at denne Formular udfattes af Indenrigsministeren eller, hvad jeg egentlig hellere vilde have, af Finanzministeren; men det er nu mindre væsentligt. Jeg vil derefter gaa ind paa, at det paalægges Sparekasserne at have deres Regnskaber indsendte overensstemmende med denne Formular til Ministeren inden en vis Tid efter Regnskabsaarets Udgang. Ligeledes maa der finde et Efterblik af Regnskaberne Sted, for at ubfinde, om Sparekasserne holde sig Formularen efterrettelig, eller om Sparekassébøgerne virkelig ere saadanne, som Regnskabet tilfiger; thi det er ingenlunde altid Tilfældet med Sparekasserne nu, det er jeg overbevist om. Naar man vil sammenligne deres Regnskaber med deres Bøger, vil der komme større eller mindre Uvrigheder tilstede, og derfor maa Ministeren have Udgang til at undersøge i Bøgerne, om disse stemme med det Regnskab, der er aflagt. Derefter skal Ministeren have Ret til at gjøre Udsættelser og forelægge Sparekasserne en Frist til at berigtige disse Udsættelser. Gjøre Sparekasserne ikke det, saaledes som Ministeren tror, at det er rigtigst eller tilstrækkeligt, skal der finde en Decision Sted, men det skal ikke være det, som Ministeren kalder en Centralkontrol. Hvad det egentlig er, veed jeg ikke; den ærede Minister kan jo engagere det ærede Medlem for Bornholms 1ste Valgtreds (Kofod) til at fordrænke os dette Ord „Centralkontrol“. Nei, jeg vil foreslaa, at der nedsettes et Navn af uvillige Personer, der forstaa sig paa Bank- og Sparekasseregnskaber, f. Ex. Bogholderne fra de kjøbenhavnske Banker og Sparekasser eller Næglerne her i Byen; thi det er ingenlunde sagt, at de Folk, der antages i Ministeriet, virkelig ere regnskabsdygtige eller forstaa sig paa et Bogholderisprogsmaal; i det Mindste tror jeg, at det ikke følger af at blive ansat som Kontorchef i Indenrigsministeriet. Det er mit Forslag, at den ærede Minister skaffer en Lov, som garanterer os for, at Sparekasserne aflægge et forstaaeligt og fuldstændigt Regnskab, og at disse Regnskaber virkelig svare til Sparekasserens Bøger og Beholdninger; derfor skal Ministerens Inspektør efterse Sparekasserens Beholdninger, ikke alene hvad der kan være i Penge, thi Pengebeholdningerne ere jo i Almindelighed

ikke saa store, men hvad der skal være i Obligationer. Dersom de ikke ere tilstede, da mener jeg, at der maa forelægges Sparekassens Bestyrelse en Tidsfrist til at afhjælpe Manglen, enten det nu er i Kassen eller i Papirerne, og dersom det ikke er stet, da vil efter min Mening en Offentliggørelse om saadanne Mangler gjennem Ministeriets Blad, gjennem Ministerialtidende, være en tilstrækkelig Advarsel for Publikum. Naar en Sparekasse bliver mærket paa denne Maade for at have en Kassemangel, tror jeg, at den ærede Minister kan spare al den Fortrød, som han efter dette Forslag vil gjøre Bestyrelserne, idet han ikke blot vil have dem dømt i Bøger, men ogsaa vil have dem i Fængsel. Vorherre maa vide, hvem der saa skal bestyre Sparekasserne, naar Bestyrelsen sidder i Fængsel. Det er det, som jeg foreslaar den ærede Minister at gjøre, det er gennemførligt, og derved kommer han ikke til at gribe ind i Sparekasserens Fundering og Administration; det er Noget, som er et privat Værk, som ligger udenfor det Offentliges Støtte og Undersøgelse. Der er saa Meget, som man vel tør tiltro Folk Forstand nok til at udføre paa deres egen Haand. Jeg har heller Intet imod, at der i en Sparekasselov optages, hvad der staar i § 5 om, hvorledes Kasserens Overskud skal anvendes, naar de ophøre med deres Virksomhed, og der ikke er nogen Regel derfor i Loven. Ogsaa kan § 6 være meget tjenlig, nemlig at Firmalovens Bestemmelser skulle anvendes paa Sparekasserne. Administrationen af en Sparekasse maa bedømmes af Interessenterne og af Garanterne. De ældre Sparekasser have kun Interessenter til Dommere; men Interessenterne kunne ikke tale med i Sparekasseseanliggender. De nyere Sparekasser have Tillidsmænd eller andre Garanter, f. Ex. Aktionærer, og de ville vel paafe, at de daglige Forretninger gaa, som de bør, og at den ene ikke begunstiges med Hensyn til Opsigelser eller Udlaan mere end den anden i Overensstemmelse med de Normer eller Regler, som ere lagte til Grund for Styrelsen, og derfor tror jeg, at alle de Bestemmelser, som her staa om Sparekassers Indretning ikke behøves. Dersom Regjeringen skulde have et saadant Tilsyn med Sparekasser, saa maatte den dog ogsaa have en Ansvarlighed, og jeg kan ikke forestille mig, at den kunde bestaa i Andet, end at naar det gik galt med en Sparekasse, maatte Regjeringen holde Interessenterne sladesløse, fordi den ikke havde passet paa. Efter den Styrkethed, som Ministeren ud-